

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B** **EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2019/1937,**
 annettu 23 päivänä lokakuuta 2019,
 unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta
 (EUVL L 305, 26.11.2019, s. 17)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

virallinen lehti

		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/1503, annettu 7 päivänä lokakuuta 2020	L 347	1	20.10.2020

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI
(EU) 2019/1937,**

annettu 23 päivänä lokakuuta 2019,

unionin oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta

I LUKU

SOVELTAMISALA, MÄÄRITELMÄT JA SUOJELUN EDELLYTYKSET

1 artikla

Tarkoitus

Tämän direktiivin tarkoituksena on tehostaa unionin oikeuden ja politiikkojen täytäntöönpanon valvontaa tietyillä aloilla vahvistamalla yhteiset vähimmäisvaatimukset korkean suojelun tason tarjoamiseksi henkilöille, jotka ilmoittavat unionin oikeuden rikkomisista.

2 artikla

Aineellinen soveltamisala

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan yhteiset vähimmäisvaatimukset sellaisten henkilöiden suojelemiseksi, jotka ilmoittavat seuraavista unionin oikeuden rikkomisista:

a) rikkomiset, jotka kuuluvat liitteessä mainittujen unionin säädösten soveltamisalaan ja jotka koskevat seuraavia aloja:

i) julkiset hankinnat;

ii) rahoituspalvelut, -tuotteet ja -markkinat sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäiseminen;

iii) tuoteturvallisuus ja vaatimustenmukaisuus;

iv) liikenneturvallisuus;

v) ympäristönsuojelu;

vi) säteilyturva ja ydinturvallisuus;

vii) elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuus, eläinten terveys ja hyvinvointi;

viii) kansanterveys;

ix) kuluttajansuoja;

x) yksityisyyden ja henkilötietojen suoja sekä verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuus;

b) SEUT 325 artiklassa tarkoitetut ja asiaankuuluvissa unionin toimenpiteissä täsmennetyt rikkomiset;

▼B

c) rikkomiset, jotka liittyvät SEUT 26 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin sisämarkkinoihin, mukaan lukien unionin kilpailu- ja valtiontukisääntöjen rikkomiset sekä rikkomiset, jotka liittyvät sisämarkkinoihin siltä osin kuin on kyse teoista, joilla rikotaan yhteisöverosääntöjä, tai järjestelyistä, joiden tarkoituksena on saada sovellettavan yhteisöverolainsäädännön tavoitteen tai tarkoituksen vastaista veroetua.

2. Tällä direktiivillä ei rajoiteta jäsenvaltioiden toimivaltaa ulottaa kansallisen lainsäädännön mukainen suojele koskemaan muita kuin 1 kohdan kattamia aloja tai säädöksiä.

*3 artikla***Suhde muihin unionin säädöksiin ja kansallisiin säännöksiin**

1. Silloin kun liitteessä olevassa II osassa mainituissa alakohtaisissa unionin säädöksissä on vahvistettu rikkomisista ilmoittamista varten erityiset säännöt, sovelletaan kyseisiä sääntöjä. Tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan siltä osin kuin asiasta ei säädetä pakottavasti kyseisissä alakohtaisissa unionin säädöksissä.

2. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden velvollisuuteen varmistaa kansallinen turvallisuus tai niiden toimivaltaan suojella keskeisiä turvallisuusetujaan. Direktiiviä ei erityisesti sovelleta ilmoituksiin sellaisista julkisten hankintasääntöjen rikkomisista, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia, jolleivät nämä näkökohdat kuulu asiaa koskevien unionin säädösten soveltamisalaan.

3. Tämä direktiivi ei vaikuta unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön soveltamiseen millään seuraavista aloista:

- a) turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaaminen;
- b) oikeudellisen ammattisalassapitovelvollisuuden ja terveydenhuoltohenkilöstön salassapito- ja vaitiolovelvollisuuden suojaaminen;
- c) tuomioistuimen päätöksenteon luottamuksellisuus;
- d) rikosprosessia koskevat säännöt.

4. Tämä direktiivi ei vaikuta kansallisiin sääntöihin, jotka koskevat työntekijöiden oikeuksia pitää yhteyttä edustajiinsa ja ammattiyhdistyksiin ja suojelua tästä yhteydenpidosta johtuvilta perusteettomilta haitallisilta toimenpiteiltä sekä työmarkkinaosapuolten riippumattomuutta ja niiden oikeutta tehdä työehtosopimuksia. Tämä ei vaikuta tällä direktiivillä myönnetyn suojelun tasoon.

*4 artikla***Henkilöllinen soveltamisala**

1. Tätä direktiiviä sovelletaan yksityisellä tai julkisella sektorilla työskenteleviin ilmoitaviin henkilöihin, jotka ovat saaneet tietoa rikkomisista työnsä yhteydessä ja joita ovat ainakin seuraavat:

▼B

- a) henkilöt, jotka ovat SEUT 45 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja työntekijöitä, viranhaltijat mukaan lukien;
- b) henkilöt, jotka ovat SEUT 49 artiklassa tarkoitettuja itsenäisiä ammatinharjoittajia;
- c) osakkeenomistajat ja henkilöt, jotka kuuluvat yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimeen, mukaan lukien muut kuin toimivaan johon kuuluvat henkilöt, sekä vapaaehtoistyöntekijät ja palkalliset tai palkattomat harjoittelijat;
- d) henkilöt, jotka työskentelevät toimeksisaajien, alihankkijoiden ja toimittajien valvonnassa ja niiden johdolla.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan ilmoittaviin henkilöihin myös silloin, kun he ilmoittavat tai julkistavat rikkomisia koskevia tietoja, jotka on saatu sittemmin päättyneessä työsuhteessa.

3. Tätä direktiiviä sovelletaan myös sellaisiin ilmoittaviin henkilöihin, joiden työsuhde ei ole vielä alkanut, silloin kun rikkomisia koskevat tiedot on saatu palvelukseenottomenettelyn tai muiden sopimusta edeltävien neuvottelujen aikana.

4. Jäljempänä VI luvussa vahvistettuja toimenpiteitä ilmoittavien henkilöiden suojelemiseksi sovelletaan soveltuvin osin myös seuraaviin:

- a) avustavat henkilöt;
- b) kolmannet henkilöt, joilla on yhteyksiä ilmoittaviin henkilöihin ja jotka voisivat joutua vastatoimien kohteeksi työnsä yhteydessä, kuten ilmoittavien henkilöiden työtoverit tai sukulaiset; ja
- c) oikeushenkilöt, jotka ovat ilmoittavien henkilöiden omistuksessa, joissa he työskentelevät tai joihin ilmoittavilla henkilöillä on muita yhteyksiä työnsä yhteydessä.

*5 artikla***Määritelmät**

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'rikkomisella' tekoja tai laiminlyöntejä, jotka
 - i) ovat laittomia ja liittyvät 2 artiklassa tarkoitettuun aineelliseen soveltamisalaan kuuluviin unionin säädöksiin ja aloihin; tai
 - ii) ovat 2 artiklassa tarkoitettuun aineelliseen soveltamisalaan kuuluvien unionin säädösten ja alojen sääntöjen tavoitteen tai tarkoituksen vastaisia;
- 2) 'rikkomista koskevalla tiedolla' tietoa, mukaan lukien perusteltu epäily, tosiasiallisesta tai mahdollisesta rikkomisesta, joka on tapahtunut tai hyvin todennäköisesti tapahtuu organisaatiossa, jossa ilmoittava henkilö työskentelee tai jossa hän on työskennellyt, tai toisessa organisaatiossa, johon ilmoittava henkilö on tai on ollut yhteydessä työnsä kautta, ja yrityksestä salata tällainen rikkominen;

▼B

- 3) 'ilmoittamisella' rikkomista koskevan tiedon suullista tai kirjallista toimittamista;
- 4) 'sisäisellä ilmoittamisella' rikkomista koskevan tiedon suullista tai kirjallista toimittamista julkisen tai yksityisen sektorin oikeushenkilön sisällä;
- 5) 'ulkoisella ilmoittamisella' rikkomista koskevan tiedon suullista tai kirjallista toimittamista toimivaltaisille viranomaisille;
- 6) 'tietojen julkistamisella' rikkomista koskevien tietojen saattamista julkisuuteen;
- 7) 'ilmoittavalla henkilöllä' luonnollista henkilöä, joka ilmoittaa tai julkistaa työnsä yhteydessä saamiaan rikkomista koskevia tietoja;
- 8) 'avustavalla henkilöllä' luonnollista henkilöä, joka auttaa ilmoittavaa henkilöä ilmoittamisprosessissa työnsä yhteydessä ja jonka avustamisen olisi oltava luottamuksellista;
- 9) ilmaisulla 'työn yhteydessä' tilannetta, jossa henkilö nykyisten tai aiempien julkisen tai yksityisen sektorin työtehtäviensä yhteydessä kyseisten työtehtävien luonteesta riippumatta voi saada tietoa rikkomisista ja jossa hän voisi joutua vastatoimien kohteeksi, jos hän ilmoittaa tällaisia tietoja;
- 10) 'ilmoituksen kohteena olevalla henkilöllä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka mainitaan ilmoittamisen tai tietojen julkistamisen yhteydessä henkilönä, joka on vastuussa rikkomisesta tai johon kyseinen henkilö liittyy;
- 11) 'vastatoimilla' mitä tahansa työn yhteydessä tapahtunutta suoraa tai välillistä tekoa tai laiminlyöntiä, jonka syynä on sisäinen tai ulkoinen ilmoittaminen tai tietojen julkistaminen ja joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa ilmoittavalle henkilölle perusteetonta haittaa;
- 12) 'jatkotoimilla' mitä tahansa toimenpidettä, jonka ilmoituksen vastaanottaja tai toimivaltainen viranomainen toteuttaa arvioidakseen ilmoituksessa esitettyjen väitteiden paikkansapitävyyttä ja tarvittaessa puuttuakseen ilmoitettuun rikkomiseen, mukaan lukien sisäinen tutkinta, tutkimus, syytetoimien toteuttaminen, varojen takaisinperintä tai menettelyn lopettaminen;
- 13) 'palautteella' tiedon toimittamista ilmoittavalle henkilölle hänen ilmoituksensa perusteella suunnitelluista tai toteutetuista jatkotoimista sekä tällaisten jatkotoimien perusteista;
- 14) 'toimivaltaisella viranomaisella' mitä tahansa kansallista viranomaista, joka on nimetty ottamaan vastaan ilmoituksia III luvun mukaisesti ja antaa palautetta ilmoittavalle henkilölle ja/tai hoitamaan niille tässä direktiivissä asetetut tehtävät ja erityisesti toteuttaa jatkotoimet.

*6 artikla***Ilmoittavien henkilöiden suojelun edellytykset**

1. Ilmoittaville henkilöille on myönnettävä tämän direktiivin mukainen suojele, edellyttäen että

▼B

- a) heillä oli perusteltu syy uskoa, että ilmoitetut rikkomisia koskevat tiedot pitivät paikkansa ilmoittamishetkellä ja että tällaiset tiedot kuuluivat tämän direktiivin soveltamisalaan; ja
 - b) he ovat ilmoittaneet joko sisäisesti 7 artiklan mukaisesti tai ulkoisesti 10 artiklan mukaisesti taikka julkistaneet tietoja 15 artiklan mukaisesti.
2. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan päättää, onko yksityisen tai julkisen sektorin oikeushenkilöiden ja toimivaltaisten viranomaisten otettava vastaan nimettömiä rikkomisia koskevia ilmoituksia ja toteutettava jatkotoimia niiden perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta voimassa olevia velvoitteita säätää nimettömästä ilmoittamisesta unionin oikeuden nojalla.
3. VI luvussa säädetty suojelu on kuitenkin myönnettävä henkilöille, jotka ovat ilmoittaneet tai julkistaneet rikkomisia koskevia tietoja nimettömästi, mutta jotka tunnistetaan myöhemmin ja jotka joutuvat vastatoimien kohteeksi, edellyttäen, että he täyttävät 1 kohdassa vahvistetut edellytykset.
4. Henkilöille, jotka ilmoittavat asiaankuuluville unionin toimielimille, elimille tai laitoksille tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista rikkomisista, on myönnettävä tämän direktiivin mukainen suojelu samoin edellytyksin kuin henkilöille, jotka ovat ilmoittaneet ulkoisesti.

II LUKU**SISÄINEN ILMOITTAMINEN JA ILMOITUSTEN JATKOTOIMET***7 artikla***Ilmoittaminen sisäisten ilmoituskanavien kautta**

- 1. Yleisenä periaatteena ja rajoittamatta 10 ja 15 artiklan soveltamista tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista rikkomisista voidaan ilmoittaa tässä luvussa säädettyjen sisäisten ilmoituskanavien kautta ja menettelyjen mukaisesti.
- 2. Jäsenvaltioiden on kannustettava ilmoittamiseen sisäisten ilmoituskanavien kautta ennen ilmoittamista ulkoisten ilmoituskanavien kautta, kun rikkomiseen voidaan puuttua tehokkaasti sisäisesti ja kun ilmoittava henkilö katsoo, ettei vastatoimien vaaraa ole.
- 3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen sisäisten ilmoituskanavien käyttämisestä on annettava asianmukaiset tiedot niiden tietojen yhteydessä, jotka yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöt antavat 9 artiklan 1 kohdan g alakohdan mukaisesti ja toimivaltaiset viranomaiset 12 artiklan 4 kohdan a alakohdan ja 13 artiklan mukaisesti.

*8 artikla***Velvollisuus ottaa käyttöön sisäiset ilmoituskanavat**

- 1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöt ottavat käyttöön sisäiset kanavat ja menettelyt rikkomisten sisäistä ilmoittamista ja jatkotoimia varten, tarvittaessa työmarkkinaosapuolia kuultuaan ja yhteisymmärryksessä niiden kanssa, jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä.

▼B

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla kanavilla ja menettelyillä on annettava oikeushenkilön työntekijöille mahdollisuus ilmoittaa rikkomisia koskevia tietoja. Niillä voidaan mahdollistaa se, että 4 artiklan 1 kohdan b, c ja d alakohdassa ja 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut muut henkilöt, jotka ovat yhteydessä oikeushenkilöön työnsä vuoksi, voivat myös ilmoittaa rikkomisia koskevia tietoja.

3. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan yksityisen sektorin oikeushenkilöihin, joissa on vähintään 50 työntekijää.

4. Edellä 3 kohdassa säädettyä raja-arvoa ei sovelleta oikeushenkilöihin, jotka kuuluvat liitteessä olevan I osan B kohdassa ja II osassa tarkoitettujen unionin säädösten soveltamisalaan.

5. Ilmoituskanavien toiminnasta vastaa joko sisäisesti tätä varten nimetty henkilö tai yksikkö tai ulkoisesti kolmas osapuoli. Jäljempänä 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja takeita ja vaatimuksia sovelletaan myös yksityisen sektorin oikeushenkilön ilmoituskanavien toiminnasta vastaaviin kolmansiin osapuoliin.

6. Yksityisen sektorin oikeushenkilöt, joilla on 50–249 työntekijää, voivat jakaa ilmoitusten vastaanottamiseen ja toteutettaviin tutkimuksiin osoitettuja resursseja keskenään. Tämä ei vaikuta tällaisille oikeushenkilöille tällä direktiivillä asetettuun velvollisuuteen säilyttää luottamuksellisuus, antaa palautetta ja puuttua ilmoitettuun rikkomiseen.

7. Tehtyään asianmukaisen riskiarvion, jossa otetaan huomioon oikeushenkilöiden toiminnan luonne ja siitä johtuva riskitaso erityisesti ympäristön ja kansanterveyden kannalta, jäsenvaltiot voivat vaatia, että yksityisen sektorin oikeushenkilöt, joissa on alle 50 työntekijää, ottavat käyttöön sisäiset ilmoituskanavat ja menettelyt II luvun mukaisesti.

8. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle 7 kohdan nojalla tekemästään päätöksestä vaatia yksityisen sektorin oikeushenkilöitä ottamaan käyttöön sisäiset ilmoituskanavat. Kyseiseen ilmoitukseen on liitettävä päätöksen perustelut ja 7 kohdassa tarkoitetuissa riskiarviossa käytetyt arviointikriteerit. Komissio ilmoittaa kyseisestä päätöksestä muille jäsenvaltioille.

9. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan julkisen sektorin oikeushenkilöihin, mukaan lukien kaikki tällaisten oikeushenkilöiden omistuksessa tai määräysvallassa olevat oikeushenkilöt.

Jäsenvaltiot voivat vapauttaa 1 kohdassa tarkoitettusta velvoitteesta alle 10 000 asukkaan tai alle 50 työntekijän kunnat tai muut tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut oikeushenkilöt, joissa on alle 50 työntekijää.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että kunnat voivat jakaa sisäiset ilmoituskanavat keskenään tai että yhteiset kunnalliset viranomaiset vastaavat niiden toiminnasta yhdessä kansallisen lainsäädännön mukaisesti edellyttäen, että jaetut sisäiset ilmoituskanavat ovat erilliset ja riippumattomat suhteessa asiaankuuluviin ulkoisiin ilmoituskanaviin.

9 artikla

Sisäistä ilmoittamista ja jatkotoimia koskevat menettelyt

1. Edellä 8 artiklassa tarkoitettujen sisäistä ilmoittamista ja jatkotoimia koskevien menettelyjen on sisällettävä seuraavat:
 - a) ilmoitusten vastaanottamiseen tarkoitetut kanavat, jotka on otettu käyttöön ja turvallisesti ja jotka toimivat turvallisesti siten, että ilmoittavan henkilön ja ilmoituksessa mainittujen kolmansien osapuolten henkilöllisyyden luottamuksellisuus suojataan ja muiden kuin valtuutettujen henkilöstön jäsenten pääsy tietoihin estetään;
 - b) ilmoituksen vastaanottoilmoitus, joka toimitetaan ilmoittavalle henkilölle seitsemän päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta;
 - c) ilmoitusten jatkotoimista vastaavan sellaisen puolueettoman henkilön tai riippumattoman yksikön nimeäminen, joka voi olla sama henkilö tai yksikkö kuin se, joka vastaanottaa ilmoitukset, ja joka on yhteydessä ilmoittavaan henkilöön sekä pyytää tarvittaessa kyseiseltä ilmoittavalta henkilöltä lisätietoa ja antaa hänelle palautetta;
 - d) jatkotoimet, jotka c alakohdassa tarkoitettu nimetty henkilö tai yksikkö toteuttaa huolellisesti ilmoituksen perusteella;
 - e) nimettömän ilmoituksen perusteella huolellisesti toteutettavat jatkotoimet, jos niistä säädetään kansallisessa lainsäädännössä;
 - f) kohtuullinen aika palautteen antamiseen, joka saa olla enintään kolme kuukautta ilmoituksen vastaanottoilmoituksen toimittamisesta tai, jos vastaanottoilmoitusta ei lähetetty ilmoittavalle henkilölle, ilmoituksen vastaanottamista seuraavien seitsemän päivän määräajan päättymisestä;
 - g) selkeiden ja helposti saatavilla olevien tietojen antaminen edellytyksistä ja menettelyistä ulkoisen ilmoituksen tekemiseksi toimivaltaisille viranomaisille 10 artiklan nojalla ja tarvittaessa unionin toimielimille, elimille tai laitoksille.
2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen ilmoituskanavien kautta on mahdollistettava ilmoittaminen kirjallisesti tai suullisesti taikka molemmiin tavoin. Ilmoittavan henkilön pyynnöstä suullisen ilmoittamisen on oltava mahdollista puhelimitse tai muun ääniviestijärjestelmän kautta tai ilmoittavan henkilön pyynnöstä kohtuullisen ajan kuluessa järjestettävässä henkilökohtaisessa tapaamisessa.

III LUKU

ULKOINEN ILMOITTAMINEN JA JATKOTOIMET

10 artikla

Ilmoittaminen ulkoisten ilmoituskanavien kautta

Ilmoittavien henkilöiden on ilmoitettava rikkomisia koskevat tiedot käyttäen 11 ja 12 artiklassa tarkoitettuja kanavia ja menettelyjä ilmoittamaan ensin sisäisten ilmoituskanavien kautta tai ilmoittamalla suoraan toimivaltaisille viranomaisille ulkoisten ilmoituskanavien kautta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 15 artiklan 1 kohdan b alakohdan soveltamista.

11 artikla

Velvollisuus ottaa käyttöön ulkoiset ilmoituskanavat ja ilmoituksia koskevia jatkotoimia

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä viranomaiset, joilla on toimivalta ottaa vastaan ilmoituksia, antaa ilmoituksista palautetta ja toteuttaa ilmoituksia koskevia jatkotoimia, sekä huolehdittava, että niillä on tarvittavat resurssit.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset
 - a) ottavat ilmoittavan henkilön toimittamien rikkomisia koskevien tietojen vastaanottamista ja käsittelyä varten käyttöön riippumattomat ja erilliset ulkoiset ilmoituskanavat;
 - b) antavat vastaanottoilmoituksen viipymättä ja joka tapauksessa viimeistään seitsemän päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta, ellei ilmoittava henkilö ole nimenomaisesti pyytänyt toisin tai ellei toimivaltainen viranomainen kohtuudella katso, että ilmoitusta koskevan vastaanottoilmoituksen antaminen vaarantaisi ilmoittavan henkilön henkilöllisyyden suojan;
 - c) toteuttavat ilmoitusten perusteella asianmukaisia jatkotoimia;
 - d) antavat ilmoittavalle henkilölle palautetta ilmoituksen perusteella toteutetuista jatkotoimista kohtuullisen ajan kuluessa, joka saa olla enintään kolme kuukautta tai asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa kuusi kuukautta;
 - e) tiedottavat ilmoittavalle henkilölle ilmoituksen perusteella aloitetun tutkimuksen lopullisen tuloksen kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen menettelyjen mukaisesti;
 - f) välittävät hyvissä ajoin ilmoituksen sisältämät tiedot tarvittaessa toimivaltaisille unionin toimielimille, elimille tai laitoksille lisätutkimuksia varten, jos unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään.
3. Jäsenvaltiot voivat säätää, että arvioituaan ilmoituksen asianmukaisesti toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää, että ilmoitettu rikkominen on selkeästi vähäinen eikä edellytä muita jatkotoimia tämän direktiivin nojalla kuin menettelyn päättäminen. Tämä ei vaikuta muihin velvoitteisiin tai muihin sovellettaviin menettelyihin ilmoitettuun rikkomiseen puuttumiseksi eikä tällä direktiivillä myönnettyyn suojeluun sisäisen tai ulkoisen ilmoittamisen yhteydessä. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava päätöksensä ja sen perustelut ilmoittavalle henkilölle.
4. Jäsenvaltiot voivat säätää, että toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää lopettaa menettelyt sellaisten toistuvien ilmoitusten osalta, jotka eivät sisällä merkityksellistä rikkomisia koskevaa uutta tietoa verrattuna aikaisempaan ilmoitukseen, jonka osalta asiaankuuluvat menettelyt on jo lopetettu, paitsi jos eri jatkotoimet ovat perusteltuja uusien oikeudellisten seikkojen tai tosiseikkojen perusteella. Tällaisessa tapauksessa toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava päätöksensä ja sen perustelut ilmoittavalle henkilölle.
5. Jäsenvaltiot voivat säätää, että jos ilmoituksia tehdään paljon, toimivaltaiset viranomaiset voivat asettaa etusijalle tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia vakavia rikkomisia tai keskeisten säännösten ja määräysten rikkomisia koskevien ilmoitusten käsittelyn, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 kohdan d alakohdassa vahvistetun määräajan soveltamista.

▼B

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että mikä tahansa viranomainen, joka on saanut ilmoituksen mutta jolla ei ole toimivaltaa puuttua ilmoitettuun rikkomiseen, toimittaa ilmoituksen edelleen toimivaltaiselle viranomaiselle kohtuullisessa ajassa ja turvallisesti ja että tällaisesta toimittamisesta tiedotetaan viipymättä ilmoittavalle henkilölle.

*12 artikla***Ulkoisia ilmoituskanavia koskevat vaatimukset**

1. Ulkoisia ilmoituskanavia on pidettävä riippumattomina ja erillisinä, jos ne täyttävät kaikki seuraavat kriteerit:

- a) ne on suunniteltu ja otettu käyttöön ja ne toimivat siten, että varmistetaan tietojen täydellisyys, eheys ja luottamuksellisuus ja estetään muiden kuin toimivaltaisen viranomaisen valtuutettujen henkilöstön jäsenten pääsy tietoihin;
- b) ne mahdollistavat tiedon pysyvän tallentamisen jatkotutkimusten toteuttamista varten 18 artiklan mukaisesti.

2. Ulkoisten ilmoituskanavien kautta on voitava ilmoittaa kirjallisesti ja suullisesti. Suullisen ilmoittamisen on oltava mahdollista puhelimitse tai muun ääniviestijärjestelmän kautta tai ilmoittavan henkilön pyynnöstä kohtuullisessa ajassa järjestettävässä henkilökohtaisessa tapaamisessa.

3. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että jos ilmoitus vastaanotetaan muiden kanavien kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen ilmoituskanavien kautta tai jos sen vastaanottavat muut kuin ilmoitusten käsittelystä vastaavat henkilöstön jäsenet, ilmoituksen vastaanottaneita henkilöstön jäseniä kielletään paljastamasta tietoja, jotka saattaisivat paljastaa joko ilmoittavan henkilön tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyyden, ja että he toimittavat ilmoituksen viipymättä alkuperäisessä muodossaan ilmoitusten käsittelystä vastaaville henkilöstön jäsenille.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset osoittavat henkilöstön jäsenet, jotka vastaavat ilmoitusten käsittelystä ja jotka erityisesti

- a) antavat tietoja ilmoitusmenettelyistä niistä kiinnostuneille henkilöille;
- b) vastaanottavat ilmoituksia ja toteuttavat niiden perusteella jatkotoimia;
- c) huolehtivat yhteydenpidosta ilmoittavaan henkilöön antaakseen hänelle palautetta ja pyytääkseen häneltä tarvittaessa lisätietoja.

5. Edellä 4 kohdassa tarkoitetuille henkilöstön jäsenille on annettava erityinen koulutus ilmoitusten käsittelyyn.

*13 artikla***Ilmoitusten vastaanottamista ja jatkotoimia koskevat tiedot**

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset julkaisevat verkkosivustoillaan erillisessä, helposti tunnistettavassa ja helppokäyttöisessä osiossa ainakin seuraavat tiedot:

- a) edellytykset tämän direktiivin mukaisen suojelun saamiselle;

▼B

- b) yhteystiedot 12 artiklan mukaisia ulkoisia ilmoituskanavia varten, erityisesti tällaisten kanavien sähköposti- ja postiosoitteet ja puhelinnumerot, sekä ilmoitus siitä, tallennetaanko puhelinkeskustelut;
- c) rikkomisia koskeviin ilmoituksiin sovellettavat menettelyt, mukaan lukien tavat, joilla toimivaltainen viranomainen voi pyytää ilmoittavaa henkilöä selventämään ilmoittamiaan tietoja tai antamaan lisätietoja, ilmoittavalle henkilölle annettavaan palautteen antamiseen sovellettavat määräajat sekä tällaisen palautteen tyyppi ja sisältö;
- d) ilmoituksiin sovellettavat luottamuksellisuutta koskevat järjestelyt, mukaan lukien tiedot henkilötietojen käsittelystä tilanteen mukaan tämän direktiivin 17 artiklan, asetuksen (EU) 2016/679 5 ja 13 artiklan, direktiivin (EU) 2016/680 13 artiklan ja asetuksen (EU) 2018/1725 15 artiklan mukaisesti.
- e) ilmoitusten perusteella toteutettavien jatkotoimien luonne;
- f) ilmoittavien henkilöiden saatavilla olevat oikeussuojakeinot ja menettelyt, joilla heitä suojataan vastatoimilta, ja ilmoittamista harkitsevien henkilöiden luottamuksellisen neuvonnan saatavuus;
- g) selkeä selvitys edellytyksistä, joiden täyttyessä toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoittavia henkilöitä ei suojellaan vastuulta liikesalaisuuk-sien paljastamisesta 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti; ja
- h) tarvittaessa 20 artiklan 3 kohdassa säädetyn tiedotuspisteen tai yksittäisen riippumattoman hallintoviranomaisen yhteystiedot.

14 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten toteuttama menettelyjen uudelleentarkastelu

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset tarkastelevat ilmoitusten vastaanottamiseen ja jatkotoimiin soveltamiaan menettelyjä uudelleen säännöllisesti vähintään kolmen vuoden välein. Tarkastellessaan uudelleen tällaisia menettelyjä toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon saamansa kokemukset ja muiden toimivaltaisten viranomaisten saamat kokemukset ja mukautettava menettelyjään niiden mukaan.

IV LUKU

TIETOJEN JULKISTAMINEN*15 artikla***Tietojen julkistaminen**

1. Henkilöllä, joka julkistaa tietoja, on oikeus tämän direktiivin mukaiseen suojeluun, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:
 - a) henkilö on ilmoittanut ensin sisäisesti ja ulkoisesti tai suoraan ulkoisesti II ja III luvun mukaisesti, mutta ilmoituksen perusteella ei ole toteutettu asianmukaisia toimia 9 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tai 11 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun ajan kuluessa; tai
 - b) henkilöllä on ollut perusteltu syy uskoa, että

▼B

- i) rikkominen voi aiheuttaa yleiseen etuun kohdistuvan välittömän ja ilmeisen vaaran esimerkiksi, kun kyseessä on hätätilanne tai peruuttamattoman vahingon vaara; tai
 - ii) ulkoinen ilmoittaminen voi aiheuttaa vaaran vastatoimien kohteeksi joutumisesta tai on epätodennäköistä, että rikkomiseen puututaan tehokkaasti asiaan liittyvien erityisten olosuhteiden vuoksi, kuten sellaisten, joissa todisteita saatetaan kätkeä tai hävittää tai joissa viranomainen voi toimia yhteistyössä rikkomiseen syyllistyneen henkilön kanssa tai on osallisena rikkomisessa.
2. Tätä artiklaa ei sovelleta tilanteissa, joissa henkilö julkistaa tietoja suoraan tiedotusvälineille sellaisten kansallisten säännösten nojalla, joilla perustetaan sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen liittyvä suojelujärjestelmä.

V LUKU

SISÄISIIN JA ULKOISIIN ILMOITUKSIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET

*16 artikla***Salassapitovelvollisuus**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilmoittavan henkilön henkilöllisyyttä ei ilmaista ilman kyseisen henkilön nimenomaista suostumusta kenellekään muulle kuin ilmoitusten vastaanottamisen tai ilmoitusten perusteella toteutettavien jatkotoimien toteuttamisen osalta toimivaltaisille valtuutetuille henkilöstön jäsenille. Tämä koskee myös kaikkea muuta tietoa, josta ilmoittavan henkilön henkilöllisyys voidaan päätellä suoraan tai epäsuorasti.
2. Edellä olevasta 1 kohdasta poiketen ilmoittavan henkilön henkilöllisyys ja kaikki muut 1 kohdassa tarkoitetut tiedot voidaan ilmaista vain, jos tietojen ilmaiseminen on tarpeellinen ja oikeasuhteinen velvoite, joka on asetettu unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä silloin, kun on kyse kansallisten viranomaisten toteuttamista tutkimuksista tai oikeusmenettelyistä, mukaan lukien tarve suojata ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeutta puolustukseen.
3. Tietojen ilmaisemiseen edellä 2 kohdassa säädetyn poikkeuksen mukaisesti on sovellettava sovellettavien unionin sääntöjen ja kansallisten sääntöjen mukaisia asianmukaisia takeita. Ilmoittavalle henkilölle on erityisesti ilmoitettava etukäteen hänen henkilöllisyytensä ilmaisemisesta, ellei tällainen tieto vaaranna asiaan liittyviä tutkimuksia tai oikeusmenettelyä. Tiedottaessaan asiasta ilmoittavalle henkilölle toimivaltaisen viranomaisen on lähetettävä heille kirjallinen selitys luottamuksellisten tietojen ilmaisemisen syistä.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset, jotka vastaanottavat rikkomista koskevia tietoja, jotka sisältävät liikesalaisuuksia, eivät käytä tai ilmaise näitä liikesalaisuuksia muissa kuin asianmukaisten jatkotoimien kannalta välttämättömissä tarkoituksissa.

17 artikla

Henkilötietojen käsittely

Tämän direktiivin nojalla suoritettava henkilötietojen käsittely, mukaan luettuna toimivaltaisten viranomaisten välinen henkilötietojen vaihto tai siirto, on toteutettava asetuksen (EU) 2016/679 ja direktiivin (EU) 2016/680 mukaisesti. Unionin toimielinten, elinten tai laitosten välinen tietojen vaihto tai siirto on toteutettava asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti.

Henkilötietoja, joilla selvästi ei ole merkitystä tietyn ilmoituksen käsittelyn kannalta, ei saa kerätä, tai jos niitä kerätään vahingossa, ne on poistettava ilman aiheutonta viivytystä.

18 artikla

Ilmoitusten kirjaaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöt ja toimivaltaiset viranomaiset kirjaavat kaikki vastaanottamansa ilmoitukset tämän direktiivin 16 artiklassa säädettyjen luottamuksellisuutta koskevien vaatimusten mukaisesti. Ilmoituksia säilytetään ainoastaan niin pitkään kuin se on välttämätöntä ja oikeasuhteista tässä direktiivissä asetettujen vaatimusten tai muiden unionin oikeudessa tai kansallisessa oikeudessa asetettujen vaatimusten noudattamiseksi.

2. Jos ilmoittamiseen käytetään nauhoitettavaa puhelinlinjaa tai muuta nauhoitettavaa ääniviestijärjestelmää, yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöillä ja toimivaltaisilla viranomaisilla on ilmoittavan henkilön suostumuksella oikeus dokumentoida suullinen ilmoitus jommassakummassa seuraavista muodoista:

- a) keskustelun tallentaminen pysyvälle välineelle uudelleen kuunneltavassa muodossa; tai
- b) ilmoituksen käsittelystä vastaavan henkilöstön jäsenen keskustelusta laatiman täydellisen ja tarkan kirjallisen selostuksen avulla.

Yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöiden ja toimivaltaisten viranomaisten on annettava ilmoittavalle henkilölle mahdollisuus tarkistaa, korjata ja hyväksyä allekirjoituksellaan puhelinkeskustelusta laadittu selostus.

3. Jos ilmoittamiseen käytetään puhelinlinjaa tai muuta ääniviestijärjestelmää, joka ei nauhoita keskustelua, yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöillä ja toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus dokumentoida suullinen ilmoitus ilmoituksen käsittelystä vastaavan henkilöstön jäsenen keskustelusta kirjoittaman tarkan pöytäkirjan muodossa. Yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöiden ja toimivaltaisten viranomaisten on annettava ilmoittavalle henkilölle mahdollisuus tarkistaa, korjata ja hyväksyä allekirjoituksellaan keskustelusta laadittu pöytäkirja.

4. Kun henkilö pyytää tapaamista yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöiden tai toimivaltaisten viranomaisten henkilöstön jäsenten kanssa ilmoittaakseen 9 artiklan 2 kohdan ja 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti, yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöiden ja toimivaltaisten viranomaisten on ilmoittavan henkilön suostumuksella varmistettava, että tapaamisesta laaditaan täydellinen ja tarkka pöytäkirja, joka tallennetaan pysyvälle välineelle uudelleen luettavassa muodossa.

▼B

Yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöillä ja toimivaltaisilla viranomaisilla on oikeus dokumentoida tapaaminen jommallakummalla seuraavista tavoista:

- a) tallentamalla keskustelu pysyvässä ja uudelleen kuunneltavassa muodossa; tai
- b) ilmoituksen käsittelystä vastaavien henkilöstön jäsenten tapaamisesta laatiman tarkan pöytäkirjan avulla.

Yksityisen ja julkisen sektorin oikeushenkilöiden ja toimivaltaisten viranomaisten on annettava ilmoittavalle henkilölle mahdollisuus tarkistaa, korjata ja hyväksyä allekirjoituksellaan tapaamisesta laadittu pöytäkirja.

VI LUKU

SUOJELUTOIMENPITEET

19 artikla

Vastatoimien kieltö

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan estää kaikenlaiset vastatoimet 4 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä kohtaan, mukaan lukien vastatoimilla uhkailu tai niiden yritykset, ja erityisesti seuraavat:

- a) erottaminen tehtävästä määräajaksi, lomautus, irtisanominen tai muut vastaavat toimenpiteet;
- b) siirtäminen alempiin työtehtäviin tai ylennyksen lykkääminen;
- c) työtehtävien vaihtaminen, työpaikan siirtäminen, palkanalennus, työajan muuttaminen;
- d) koulutukseen pääsyn estäminen;
- e) kielteinen työsuorituksen arviointi tai työtodistus;
- f) minkä tahansa kurinpitotoimen, varoituksen tai muun seuraamuksen, kuten taloudellisen seuraamuksen, määrääminen tai toteuttaminen;
- g) pakottaminen, pelottelu, ahdistelu tai hyljeksintä;
- h) syrjintä tai epäedullinen tai epäoikeudenmukainen kohtelu;
- i) määräaikaisen työsuhteen vakinaistamatta jättäminen, kun työntekijällä oli perusteltu luottamus siihen, että hänelle tarjottaisiin vakinaista työsuhdetta;
- j) määräaikaisen työsopimuksen uudistamatta jättäminen tai sen ennen-aikainen päättäminen;
- k) vahingon aiheuttaminen esimerkiksi henkilön maineelle, erityisesti sosiaalisessa mediassa, tai taloudellisen vahingon, kuten liiketoimintamahdollisuuksien ja tulojen menettämisen, aiheuttaminen;
- l) mustalle listalle asettaminen sektorin tai toimialan kattavan epävirallisen tai virallisen sopimuksen perusteella, mikä voi merkitä, että henkilö ei myöhemmin enää saa työtä kyseiseltä sektorilta tai toimialalta;
- m) tavaroiden toimittamista tai palvelujen suorittamista koskevien sopimusten ennenaikainen irtisanominen tai peruuttaminen;
- n) käyttöluvan tai muun luvan peruuttaminen;
- o) ohjaus psykiatrin tai muun lääkärin hoitoon.

20 artikla

Tukitoimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 4 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden saatavilla on tarvittaessa tukitoimenpiteitä, erityisesti seuraavia:
 - a) helposti ja maksutta saatavilla oleva kattava ja riippumaton tiedotus ja neuvonta tarjolla olevista oikeussuojakeinoista ja menettelyistä vastatoimilta suojautumiseksi ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksista.
 - b) toimivaltaisten viranomaisten tarjoama tehokas apu, jota nämä antavat ilmoittavien henkilöiden vastatoimilta suojaamiseen osallistuvissa viranomaisissa, muun muassa esittämällä todisteet siitä, että ilmoittavalla henkilöllä on oikeus saada tämän direktiivin mukaista suoje-lua, jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä; ja
 - c) oikeusapu rikosoikeudellisissa menettelyissä ja rajatylittävissä riita-asioissa direktiivin (EU) 2016/1919 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/52/EY⁽¹⁾ mukaisesti sekä kansallisen lainsäädännön mukaisesti oikeusapu myöhemmissä menettelyissä ja oikeudellinen neuvonta tai muu oikeudellinen apu.
2. Jäsenvaltiot voivat säätää ilmoittaville henkilöille oikeudellisissa menettelyissä myönnettävistä taloudellisista apu- ja tukitoimenpiteistä, psykologinen tuki mukaan lukien.
3. Tässä artiklassa tarkoitetut tukitoimenpiteet voi tarvittaessa tarjota tietopalvelukeskus tai yksittäinen riippumaton ja selkeästi yksilöity hallintoviranomainen.

21 artikla

Toimenpiteet vastatoimilta suojaamiseksi

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 4 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä suojellaan vastatoimilta. Tällaisten toimenpiteiden on sisällettävä erityisesti tämän artiklan 2–8 kohdassa esitetyt toimenpiteet.
2. Kun henkilö ilmoittaa rikkomisia koskevia tietoja tai julkistaa tietoja tämän direktiivin mukaisesti, hänen ei katsota rikkovan mitään tietojen ilmaisemista koskevaa rajoitusta eikä häntä aseteta minkäänlaiseen vastuuseen tällaisen ilmoituksen tai tietojen julkistamisen vuoksi, edellyttäen, että hänellä oli perusteltu syy uskoa, että ilmoittaminen tai tietojen julkistaminen oli välttämätöntä rikkomisen paljastamiseksi tämän direktiivin nojalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamista.
3. Ilmoittavia henkilöitä ei aseteta vastuuseen ilmoitetun tai julkistetun tiedon hankkimisen tai sen saamisen vuoksi edellyttäen, että tällainen hankkiminen tai saaminen ei itsessään ole rikos. Siinä tapauksessa, että tiedon hankkimista tai saamista on itsessään pidettävä rikoksena, rikosoikeudelliseen vastuuseen sovelletaan edelleen sovellettavaa kansallista oikeutta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/52/EY, annettu 21 päivänä toukokuuta 2008, tietyistä sovittelun näkökohdista siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 136, 24.5.2008, s. 3).

▼B

4. Ilmoittavien henkilöiden muuhun mahdolliseen vastuuseen teoista tai laiminlyönneistä, jotka eivät liity ilmoitukseen tai tietojen julkistamiseen tai jotka eivät ole välttämättömiä rikkomisen paljastamiseksi tämän direktiivin nojalla, sovelletaan edelleen sovellettavaa unionin oikeutta tai kansallista oikeutta.

5. Tuomioistuimen tai muun viranomaisen menettelyssä, joka koskee ilmoittavalle henkilölle aiheutunutta haittaa, ja edellyttäen, että kyseinen henkilö on osoittanut ilmoittaneensa tai julkistaneensa tietoja ja kärsineensä haittaa, on oletettava, että haitta johtui ilmoituksen tai tietojen julkistamisen vuoksi toteutetuista vastatoimista. Tällaisissa tapauksissa on haitallisen toimen toteuttajan velvollisuutena osoittaa, että kyseinen toimi toteutettiin asianmukaisesti perustelluista syistä.

6. Edellä 4 artiklassa tarkoitetuilla henkilöillä on tarvittaessa oltava käytettävissään korjaavia toimenpiteitä vastatoimia vastaan, mukaan lukien väliaikaiset toimet oikeusmenettelyn tulosta odottaessa, kansallisen oikeuden mukaisesti.

7. Oikeusmenettelyssä, myös silloin kun se koskee kunnianloukkausta, tekijänoikeuden rikkomista, salassapitovelvollisuuden rikkomista, tietosuojasääntöjen rikkomista, liikesalaisuuksien paljastamista tai yksityis- tai julkisoikeudellista tai työehtosopimus-oikeuteen liittyvää korvausvaatimusta, 4 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä ei aseteta minkäänlaiseen vastuuseen ilmoittamisesta tai tietojen julkistamisesta tämän direktiivin mukaisesti. Kyseisillä henkilöillä on oikeus vedota tähän ilmoittamiseen tai tietojen julkistamiseen perusteena asian käsittelyn lopettamiselle edellyttäen, että heillä oli perusteltu syy uskoa, että ilmoittaminen tai tietojen julkistaminen oli välttämätöntä rikkomisen paljastamiseksi tämän direktiivin nojalla.

Kun henkilö ilmoittaa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista rikkomisista tai julkistaa niitä koskevia tietoja, ja kyseiset tiedot sisältävät liikesalaisuuksia, ja kun kyseinen henkilö täyttää tämän direktiivin edellytykset, tällaista ilmoittamista tai tietojen julkistamista on pidettävä laillisenä direktiivin (EU) 2016/943 3 artiklan 2 kohdan edellytysten mukaisesti.

8. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 4 artiklassa tarkoitetuille henkilöille taataan oikeussuojakeinot ja täysimääräinen korvaus heille aiheutuneesta vahingosta kansallisen oikeuden mukaisesti.

22 artikla

Toimenpiteet ilmoituksen kohteena olevien henkilöiden suojaamiseksi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava perusoikeuskirjan mukaisesti, että ilmoituksen kohteena olevilla henkilöillä on täysimääräisesti oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin ja oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, syyttömyysolettamaan ja puolustukseen, mukaan lukien oikeus tulla kuulluksi ja oikeus tutustua heitä koskeviin tietoihin.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava kansallisen lainsäädännön mukaisesti, että ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys suojataan niin kauan kuin ilmoituksen tai tietojen julkistamisen perusteella aloitetut tutkimukset ovat kesken.

3. Edellä 12, 17 ja 18 artiklassa vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat ilmoittavien henkilöiden henkilöllisyyden suojaamista, sovelletaan myös ilmoituksen kohteena olevien henkilöiden henkilöllisyyden suojaamiseen.

23 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista, joita sovelletaan luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin, jotka

- a) estävät tai yrittävät estää ilmoittamisen;
- b) toteuttavat vastatoimia 4 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä vastaan;
- c) aloittavat 4 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä vastaan menettelyjä haitantekotarkoituksessa;
- d) rikkovat 16 artiklassa tarkoitettua velvollisuutta pitää ilmoittavan henkilön henkilöllisyys luottamuksellisena.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä tehokkaista, oikeasuhteisista ja varoittavista seuraamuksista, joita sovelletaan henkilöihin, joiden osoitetaan tietoisesti ilmoittaneen tai julkistaneen vääriä tietoja. Jäsenvaltioiden on myös säädettävä toimenpiteistä näistä ilmoituksista tai tietojen julkistamisista aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi kansallisen oikeuden mukaisesti.

24 artikla

Luovuttamattomat oikeudet ja oikeussuojakeinot

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tässä direktiivissä säädetyistä oikeuksista ja oikeussuojakeinoista ei voida luopua eikä niitä voida rajoittaa millään sopimuksilla, toimintapolitiikalla tai työsuhteen muodoilla tai ehdoilla eikä myöskään riitaa edeltävällä väliliesmenettelyä koskevalla sopimuksella.

VII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

25 artikla

Suotuisampi kohtelu ja heikentämiskieltoa koskeva lauseke

1. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tai pitää voimassa säännöksiä, jotka ovat ilmoittavien henkilöiden oikeuksien kannalta suotuisampia kuin tämän direktiivin säännökset, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 22 artiklan ja 23 artiklan 2 kohdan soveltamista.

2. Tämän direktiivin täytäntöönpano ei ole missään tapauksessa peruste alentaa jäsenvaltioissa jo saavutettua suojan tasoa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla.

26 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja siirtymäkausi

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 17 päivänä joulukuuta 2021.

▼B

2. Edellä olevasta 1 kohdasta poiketen niiden yksityisen sektorin oikeushenkilöiden osalta, joissa on 50–249 työntekijää, jäsenvaltioiden on saatettava voimaan ne lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka ovat tarpeen 8 artiklan 3 kohdan mukaisen sisäisen kanavan käytönottoa koskevan veloitteen noudattamiseksi, viimeistään 17 päivänä joulukuuta 2023.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä ja määräyksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

*27 artikla***Kertomus, arvioinnit ja uudelleentarkastelu**

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki asiaankuuluvat tiedot tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja soveltamisesta. Komissio antaa toimitettujen tietojen perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta ja soveltamisesta viimeistään 17 päivänä joulukuuta 2023.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle vuosittain seuraavat III luvussa tarkoitettuja ilmoituksia koskevat tilastot, mieluiten kootusti, jos ne ovat saatavilla keskustasolla asianomaisessa jäsenvaltiossa, sanotun kuitenkin rajoittamatta muissa unionin säädöksissä säädettyjen raportointivelvoitteiden soveltamista:

- a) toimivaltaisten viranomaisten vastaanottamien ilmoitusten lukumäärä;
- b) näiden ilmoitusten perusteella aloitettujen tutkintatoimien ja menettelyjen lukumäärä ja niiden tulokset; ja
- c) arvio taloudellisen vahingon määrästä ja ilmoitettuja rikkomisia koskevien tutkintatoimien ja menettelyjen perusteella takaisin perityt määrät, jos nämä on varmistettu.

3. Komissio antaa viimeistään 17 päivänä joulukuuta 2025 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan tämän direktiivin kansallisen täytäntöönpanolainsäädännön vaikutuksia ja otetaan huomioon 1 kohdan nojalla annettu komission kertomus ja 2 kohdan nojalla toimitetut jäsenvaltioiden tilastot. Kertomuksessa arvioidaan tämän direktiivin toimintaa ja tarkastellaan tarvetta toteuttaa lisätoimenpiteitä, kuten tarvittaessa muutoksia, joilla tämän direktiivin soveltamisalaa laajennetaan kattamaan muita unionin säädöksiä tai aloja, erityisesti työympäristön parantaminen työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi sekä työolot.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun arvioinnin lisäksi kertomuksessa arvioidaan, miten jäsenvaltiot ovat hyödyntäneet nykyisiä yhteistyömekanismeja osana velvoitteitaan toteuttaa jatkotoimia tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista rikkomisista ilmoittamisten perusteella ja yleisemmin, miten ne tekevät yhteistyötä rajat ylittävissä rikkomistapauksissa.

4. Komissio julkistaa 1 ja 3 kohdassa tarkoitetut kertomukset ja asettaa ne helposti saataville.

*28 artikla***Voimaantulo**

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

*29 artikla***Osoitus**

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

LIITE

I Osa

A. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohta – Julkiset hankinnat:

1. Julkisia hankintoja ja käyttösopimusten tekemistä, sopimusten tekemistä puolustus- ja turvallisuusaloilla sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen aloilla toimivien yksiköiden tekemiä sopimuksia ja muita sopimuksia koskevat menettelytapasäännöt, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1);
- ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65);
- iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243);
- iv) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/81/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuusaloilla ja direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY muuttamisesta (EUVL L 216, 20.8.2009, s. 76).

2. Muutoksenhakumenettelyt, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:

- i) Neuvoston direktiivi 92/13/ETY, annettu 25 päivänä helmikuuta 1992, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjä koskevien yhteisön sääntöjen soveltamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 76, 23.3.1992, s. 14);
- ii) Neuvoston direktiivi 89/665/ETY, annettu 21 päivänä joulukuuta 1989, julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvien muutoksenhakumenettelyjen soveltamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 395, 30.12.1989, s. 33).

B. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohta – Rahoituspalvelut, -tuotteet ja -markkinat sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäiseminen:

Säännöt sääntely- ja valvontakehyksen sekä kuluttajan- ja sijoittajansuojan vahvistamisesta seuraavia palveluja varten: unionin rahoituspalvelut ja pääomamarkkinat, pankki-, luotto-, sijoitus-, vakuutus- ja jälleenvakuutuspalvelut, ammatilliset lisäeläketuotteet ja yksilölliset eläketuotteet, arvopaperi-, sijoitusrahasto- ja maksupalvelut, sekä seuraavan direktiivin liitteessä I luetellut toiminnot: Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338), sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/110/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7);

▼B

- ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1);
- iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 236/2012, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2012, lyhyeksimyynnistä ja tietyistä luottoriskinvaihtosopimuksiin liittyvistä kysymyksistä (EUVL L 86, 24.3.2012, s. 1);
- iv) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 345/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, eurooppalaisista riskipääomarahastoista (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 1);
- v) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 346/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013, eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista (EUVL L 115, 25.4.2013, s. 18);
- vi) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34);
- vii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 537/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista ja komission päätöksen 2005/909/EY kumoamisesta (EUVL L 158, 27.5.2014, s. 77);
- viii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 84);
- ix) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35);
- x) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/25/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, julkisista ostotarjouksista (EUVL L 142, 30.4.2004, s. 12);
- xi) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/36/EY, annettu 11 päivänä heinäkuuta 2007, osakkeenomistajien eräiden oikeuksien käyttämisestä julkisesti noteeratuissa yhtiöissä (EUVL L 184, 14.7.2007, s. 17);
- xii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38);
- xiii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppätietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1);
- xiv) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1011, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta (EUVL L 171, 29.6.2016, s. 1);

▼B

- xv) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1);
- xvi) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190);
- xvii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/87/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2002, finanssiryhmittymään kuuluvien luottolaitosten, vakuutusyritysten ja sijoituspalveluyritysten lisävalvonnasta sekä neuvoston direktiivien 73/239/ETY, 79/267/ETY, 92/49/ETY, 92/96/ETY, 93/6/ETY ja 93/22/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 98/78/EY ja 2000/12/EY muuttamisesta (EUVL L 35, 11.2.2003, s. 1);
- xviii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/49/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, talletusten vakuusjärjestelmistä (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 149);
- xix) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/9/EY, annettu 3 päivänä maaliskuuta 1997, sijoittajien korvausjärjestelmistä (EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22);
- xx) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1);

▼M1

- xxi) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/1503, annettu 7 päivänä lokakuuta 2020, yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista sekä asetuksen (EU) 2017/1129 ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 347 20.10.2020, s. 1).

▼B

C. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan iii alakohta – Tuoteturvallisuus ja vaatimustenmukaisuus:

1. Unionin markkinoille saatettavia tuotteita koskevat yleiset turvallisuus- ja vaatimustenmukaisuusvaatimukset, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/95/EY, annettu 3 päivänä joulukuuta 2001, yleisestä tuoteturvallisuudesta (EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4);
- ii) Unionin yhdenmukaistamislainsäädäntö, merkintävaatimukset mukaan lukien, joka koskee muita teollisuustuotteita kuin elintarvikkeita, rehuja, ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä, eläviä kasveja ja eläimiä, ihmisperäisiä tuotteita sekä kasvi- ja eläinperäisiä tuotteita, jotka liittyvät suoraan niiden tulevaan lisääntymiseen, sellaisena kuin se luetellaan markkinavalvonnasta ja tuotteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä direktiivin 2004/42/EY ja asetusten (EY) N:o 765/2008 ja (EU) N:o 305/2011 muuttamisesta 20 päivänä kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/1020 (EUVL L 169, 25.6.2019, s. 1) liitteissä I ja II;

▼B

- iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/46/EY, annettu 5 päivänä syyskuuta 2007, puiteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksymiselle (puitedirektiivi) (EUVL L 263, 9.10.2007, s. 1).
- 2. Arkaluonteisten ja vaarallisten tuotteiden markkinointia ja käyttöä koskevat säännöt, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:
 - i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/43/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, yhteisön sisällä tapahtuvia puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoja koskevien ehtojen yksinkertaistamisesta (EUVL L 146, 10.6.2009, s. 1);
 - ii) Neuvoston direktiivi 91/477/ETY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 1991, aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta (EYVL L 256, 13.9.1991, s. 51);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) N:o 98/2013, annettu 15 päivänä tammikuuta 2013, räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saatamisesta ja käytöstä (EUVL L 39, 9.2.2013, s. 1).
- D. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan iv alakohta – Liikenneturvallisuus:
 - 1. Rautatiealan turvallisuusvaatimukset, sellaisina kuin niistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/798, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rautateiden turvallisuudesta (EUVL L 138, 26.5.2016, s. 102).
 - 2. Siviili-ilmailualan turvallisuusvaatimukset, sellaisina kuin niistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 996/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, siviili-ilmailun onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tutkinnasta ja ehkäisemisestä ja direktiivin 94/56/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 12.11.2010, s. 35).
 - 3. Tieliikennealan turvallisuusvaatimukset, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:
 - i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/96/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, tieinfrastruktuurin turvallisuuden hallinnasta (EUVL L 319, 29.11.2008, s. 59);
 - ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/54/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan laajuisen tieverkon tunnelien turvallisuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista (EUVL L 167, 30.4.2004, s. 39);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EY) N:o 1071/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta (EUVL L 300, 14.11.2009, s. 51).
 - 4. Meriliikennealan turvallisuusvaatimukset, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:
 - i) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EY) N:o 391/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, alusten tarkastamis- ja katsastamislaitoksia koskevista yhteisistä säännöistä ja standardeista (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 11);
 - ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EY) N:o 392/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, merten matkustajaliikenteen harjoittajan vastuusta onnettomuustapauksessa (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 24);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/90/EU, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, laivavarusteista ja neuvoston direktiivin 96/98/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 146);

▼B

- iv) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/18/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, meriliikennealan onnettomuuksien tutkiminnan perusperiaatteista ja neuvoston direktiivin 1999/35/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/59/EY muuttamisesta (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 114);
 - v) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/106/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta (EUVL L 323, 3.12.2008, s. 33);
 - vi) Neuvoston direktiivi 98/41/EY, annettu 18 päivänä kesäkuuta 1998, yhteisön jäsenvaltioiden satamiin tai satamista liikennöivillä matkustajaluksilla olevien henkilöiden rekisteröinnistä (EYVL L 188, 2.7.1998, s. 35);
 - vii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/96/EY, annettu 4 päivänä joulukuuta 2001, irtolastialusten turvallisen lastaamisen ja lastinpurkamisen yhdenmukaistetuista edellytyksistä ja menettelyistä (EYVL L 13, 16.1.2002, s. 9).
5. Turvallisuusvaatimukset, sellaisina kuin niistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/68/EY, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, vaarallisten aineiden sisämaankuljetuksista (EUVL L 260, 30.9.2008, s. 13).
- E. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan v alakohta – Ympäristönsuojelu:
- 1. Ympäristörikokset, sellaisina kuin niistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/99/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 328, 6.12.2008, s. 28), ja direktiivin 2008/99/EY liitteissä mainittuun lainsäädäntöön kohdistuva laiton toiminta.
 - 2. Ympäristöä ja ilmastoa koskevat säännöt, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:
 - i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/87/EY, annettu 13 päivänä lokakuuta 2003, kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja neuvoston direktiivin 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32);
 - ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/28/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 16);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1);
 - iv) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 525/2013, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi sekä muista ilmastomuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi kansallisella ja unionin tasolla sekä päätöksen N:o 280/2004/EY kumoamisesta (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 13);
 - v) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

▼B

3. Kestävää kehitystä ja jätehuoltoa koskevat säännöt, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:
 - i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3);
 - ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1257/2013, annettu 20 päivänä marraskuuta 2013, aluskierrätyksestä sekä asetuksen (EY) N:o 1013/2006 ja direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (EUVL L 330, 10.12.2013, s. 1);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 649/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 60).
4. Meren ja ilman saastumista ja meluhaittoja koskevat säännöt, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:
 - i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/94/EY, annettu 13 päivänä joulukuuta 1999, kuluttajien mahdollisuudesta saada uusien henkilöautojen markkinoinnin yhteydessä polttoainetaloutta ja hiilidioksidipäästöjä koskevia tietoja (EYVL L 12, 18.1.2000, s. 16);
 - ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/81/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2001, tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisista päästörajoista (EYVL L 309, 27.11.2001, s. 22);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/49/EY, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2002, ympäristömelun arvioinnista ja hallinnasta (EYVL L 189, 18.7.2002, s. 12);
 - iv) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 782/2003, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2003, orgaanisten tinayhdisteiden kieltämisestä aluksissa (EUVL L 115, 9.5.2003, s. 1);
 - v) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/35/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 56);
 - vi) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/35/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja säännösten rikkomisista määrättävistä seuraamuksista (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 11);
 - vii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 166/2006, annettu 18 päivänä tammikuuta 2006, epäpuhtauksien päästöjä ja siirtoja koskevan eurooppalaisen rekisterin perustamisesta ja neuvoston direktiivien 91/689/ETY ja 96/61/EY muuttamisesta (EUVL L 33, 4.2.2006, s. 1);
 - viii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä (EUVL L 120, 15.5.2009, s. 5);
 - ix) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 443/2009, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, päästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille osana yhteisön kokonaisvaltaista lähestymistapaa kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 1);
 - x) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1005/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, otsonikerrosta heikentävistä aineista (EUVL L 286, 31.10.2009, s. 1);

▼B

- xi) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/126/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, bensiinihöyryn talteenotto-ohjelman toisesta vaiheesta, joka koskee moottoriajoneuvojen polttoainetäydennyksen yhteydessä huoltoasemilla tapahtuvaa talteenottoa (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 36);
 - xii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 510/2011, annettu 11 päivänä toukokuuta 2011, päästönormien asettamisesta uusille kevyille kuljetusajoneuvoille osana unionin kokonaisvaltaista lähestymistapaa kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi (EUVL L 145, 31.5.2011, s. 1);
 - xiii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/94/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta (EUVL L 307, 28.10.2014, s. 1);
 - xiv) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2015/757, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015, meriliikenteen hiilidioksidipäästöjen tarkkailusta, raportoinnista ja todentamisesta sekä direktiivin 2009/16/EY muuttamisesta (EUVL L 123, 19.5.2015, s. 55);
 - xv) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2193, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, tiettyjen keskisuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta (EUVL L 313, 28.11.2015, s. 1).
5. Veden ja maaperän suojelua, vesihuoltoa ja maaperän hoitoa koskevat säännöt, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:
- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, tulvariskien arvioinnista ja hallinnasta (EUVL L 288, 6.11.2007, s. 27);
 - ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/105/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, ympäristölaatuunormeista vesipolitiikan alalla, neuvoston direktiivien 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY ja 86/280/ETY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 84);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1).
6. Luonnonsuojelua ja biologisen monimuotoisuuden suojelua koskevat säännöt, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:
- i) Neuvoston asetukset (EY) N:o 1936/2001, annettu 27 päivänä syyskuuta 2001, eräiden laajasti vaeltavien kalakantojen pyyntiin sovellettavien valvontatoimenpiteiden vahvistamisesta (EYVL L 263, 3.10.2001, s. 1);
 - ii) Neuvoston asetukset (EY) N:o 812/2004, annettu 26 päivänä huhtikuuta 2004, kalastuksen tahattomia valassaaliita koskevista toimenpiteistä sekä asetuksen (EY) N:o 88/98 muuttamisesta (EUVL L 150, 30.4.2004, s. 12);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1007/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, hyljetuotteiden kaupasta (EUVL L 286, 31.10.2009, s. 36);
 - iv) Neuvoston asetukset (EY) N:o 734/2008, annettu 15 päivänä heinäkuuta 2008, aavan meren haavoittuvien meriekosysteemien suojelusta pohjalalastuksessa käytettävien pyydysten haittavaikutuksilta (EUVL L 201, 30.7.2008, s. 8);

▼B

- v) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7);
 - vi) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 995/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saatavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta (EUVL L 295, 12.11.2010, s. 23);
 - vii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1143/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta (EUVL L 317, 4.11.2014, s. 35).
7. Kemikaaleja koskevat säännöt, sellaisina kuin niistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).
8. Luonnonmukaisesti tuotettuja tuotteita koskevat säännöt, sellaisina kuin niistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2018/848, annettu 30 päivänä toukokuuta 2018, luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta (EUVL L 150, 14.6.2018, s. 1).
- F. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan vi alakohhta – Säteilyturva ja ydinturvallisuus:
- Ydinturvallisuutta koskevat säännöt, sellaisina kuin siitä säädetään seuraavissa:
- i) Neuvoston direktiivi 2009/71/Euratom, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2009, ydinlaitosten ydinturvallisuutta koskevan yhteisön kehyksen perustamisesta (EUVL L 172, 2.7.2009, s. 18);
 - ii) Neuvoston direktiivi 2013/51/Euratom, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, väestön terveyden suojelemista ihmisten käyttöön tarkoitetussa vedessä olevilta radioaktiivisilta aineilta koskevista vaatimuksista (EUVL L 296, 7.11.2013, s. 12);
 - iii) Neuvoston direktiivi 2013/59/Euratom, annettu 5 päivänä joulukuuta 2013, turvallisuutta koskevien perusnormien vahvistamisesta ionisoivasta säteilystä aiheutuville vaaroille suojelemiseksi ja direktiivien 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom ja 2003/122/Euratom kumoamisesta (EUVL L 13, 17.1.2014, s. 1);
 - iv) Neuvoston direktiivi 2011/70/Euratom, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2011, yhteisön kehyksen perustamisesta käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen vastuullista ja turvallista huoltoa varten (EUVL L 199, 2.8.2011, s. 48);
 - v) Neuvoston direktiivi 2006/117/Euratom, annettu 20 päivänä marraskuuta 2006, radioaktiivisen jätteen ja käytetyn ydinpolttoaineen siirtojen valvonnasta ja tarkkailusta (EUVL L 337, 5.12.2006, s. 21);
 - vi) Neuvoston asetus (Euratom) 2016/52, annettu 15 päivänä tammikuuta 2016, elintarvikkeiden ja rehujen radioaktiivisen saastumisen sallituista enimmäistasoista ydinonnettomuuden tai muun säteilyhäätötilanteen jälkeen ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 3954/87 sekä komission asetusten (Euratom) N:o 944/89 ja (Euratom) N:o 770/90 kumoamisesta (EUVL L 13, 20.1.2016, s. 2);

▼B

- vii) Neuvoston asetus (Euratom) N:o 1493/93, annettu 8 päivänä kesäkuuta 1993, radioaktiivisten aineiden siirroista jäsenvaltioiden välillä (EYVL L 148, 19.6.1993, s. 1).

G. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan vii alakohta – Elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuus, eläinten terveys ja hyvinvointi:

1. Unionin elintarvike- ja rehulainsäädäntöön sovellettavat yleiset periaatteet ja vaatimukset, sellaisina kuin ne määritellään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 178/2002, annettu 28 päivänä tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä (EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1).

2. Eläinten terveys, sellaisena kuin siitä säädetään seuraavissa:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/429, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, tarttuvista eläintaukeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säästöjen muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveys-säännöstö") (EUVL L 84, 31.3.2016, s. 1);

- ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1069/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveys-säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta (sivutuoteasetus) (EUVL L 300, 14.11.2009, s. 1).

3. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta (virallista valvontaa koskeva asetus) (EUVL L 95, 7.4.2017, s. 1).

4. Eläinten suojelua ja hyvinvointia koskevat säännöt, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:

- i) Neuvoston direktiivi 98/58/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, tuotantoeläinten suojelusta (EYVL L 221, 8.8.1998, s. 23);

- ii) Neuvoston asetus (EY) N:o 1/2005, annettu 22 päivänä joulukuuta 2004, eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana sekä direktiivien 64/432/ETY ja 93/119/EY ja asetuksen (EY) N:o 1255/97 muuttamisesta (EUVL L 3, 5.1.2005, s. 1);

- iii) Neuvoston asetus (EY) N:o 1099/2009, annettu 24 päivänä syyskuuta 2009, eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä (EUVL L 303, 18.11.2009, s. 1);

▼B

- iv) Neuvoston direktiivi 1999/22/EY, annettu 29 päivänä maaliskuuta 1999, luonnonvaraisten eläinten pitämisestä eläintarhassa (EYVL L 94, 9.4.1999, s. 24);
- v) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/63/EU, annettu 22 päivänä syyskuuta 2010, tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta (EUVL L 276, 20.10.2010, s. 33).

H. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan viii alakohta – Kansanterveys:

1. Toimenpiteet, joilla asetetaan korkeat laatu- ja turvallisuusvaatimukset ihmisestä peräisin oleville elimille ja aineille, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/98/EY, annettu 27 päivänä tammikuuta 2003, laatu- ja turvallisuusvaatimusten asettamisesta ihmisveren ja veren komponenttien keräämistä, tutkimista, käsittelyä, säilytystä ja jakelua varten sekä direktiivin 2001/83/EY muuttamisesta (EUVL L 33, 8.2.2003, s. 30);
- ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/23/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, ihmiskudosten ja -solujen luovuttamista, hankintaa, testausta, käsittelyä, säilömistä, säilytystä ja jakelua koskevien laatu- ja turvallisuusvaatimusten vahvistamisesta (EUVL L 102, 7.4.2004, s. 48);
- iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/53/EU, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2010, elinsiirtoa varten tarkoitettujen ihmiselinten laatu- ja turvallisuusvaatimuksista (EUVL L 207, 6.8.2010, s. 14).

2. Toimenpiteet, joilla asetetaan korkeat laatu- ja turvallisuusvaatimukset lääkkeille ja lääkinnällisille laitteille, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EY) N:o 141/2000, annettu 16 päivänä joulukuuta 1999, harvinaislääkkeistä (EYVL L 18, 22.1.2000, s. 1);
- ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67);
- iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EU) 2019/6, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eläinlääkkeistä ja direktiivin 2001/82/EY kumoamisesta (EUVL L 4, 7.1.2019, s. 43).
- iv) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EY) N:o 726/2004, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön lupa- ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta (EUVL L 136, 30.4.2004, s. 1);
- v) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetetus (EY) N:o 1901/2006, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, lastenlääkkeistä sekä asetuksen (ETY) N:o 1768/92, direktiivin 2001/20/EY, direktiivin 2001/83/EY ja asetuksen (EY) N:o 726/2004 muuttamisesta (EUVL L 378, 27.12.2006, s. 1);

▼B

- vi) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1394/2007, annettu 13 päivänä marraskuuta 2007, pitkälle kehitetyssä terapiassa käytettävistä lääkkeistä sekä direktiivin 2001/83/EY ja asetuksen (EY) N:o 726/2004 muuttamisesta (EUVL L 324, 10.12.2007, s. 121);
 - vii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 536/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden kliinisistä lääketutkimuksista ja direktiivin 2001/20/EY kumoamisesta (EUVL L 158, 27.5.2014, s. 1).
3. Potilaiden oikeudet, sellaisina kuin niistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/24/EU, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2011, potilaiden oikeuksien soveltamisesta rajatylittävässä terveydenhuollossa (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 45).
4. Tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valmistaminen, esittämistapa ja myynti, sellaisena kuin niistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/40/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valmistamista, esittämistapaa ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä sekä direktiivin 2001/37/EY kumoamisesta (EUVL L 127, 29.4.2014, s. 1).
- I. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ix alakohta – Kuluttajansuoja:
- Kuluttajan oikeudet ja kuluttajansuoja, sellaisina kuin niistä säädetään seuraavissa:
- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY, annettu 16 päivänä helmikuuta 1998, kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisesta (EYVL L 80, 18.3.1998, s. 27);
 - ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/770, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, tietyistä digitaalisen sisällön ja digitaalisten palvelujen toimittamista koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista (EUVL L 136, 22.5.2019, s. 1);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/771, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, tietyistä tavarakauppaa koskeviin sopimuksiin liittyvistä seikoista, asetuksen (EU) 2017/2394 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta sekä direktiivin 1999/44/EY kumoamisesta (EUVL L 136, 22.5.2019, s. 28);
 - iv) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/44/EY, annettu 25 päivänä toukokuuta 1999, kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista (EYVL L 171, 7.7.1999, s. 12);
 - v) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/65/EY, annettu 23 päivänä syyskuuta 2002, kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta (EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16);
 - vi) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22);

▼B

- vii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2008, kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta (EUVL L 133, 22.5.2008, s. 66);
 - viii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64);
 - ix) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/92/EU, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 214).
- J. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan x alakohta – Yksityisyyden ja henkilötietojen suoja sekä verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuus:
- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37);
 - ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1);
 - iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1).

II Osa

Direktiivin 3 artiklan 1 kohta liittyy seuraavaan unionin lainsäädäntöön:

- A. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ii alakohta – Rahoituspalvelut, -tuotteet ja -markkinat sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäiseminen:

1. Rahoituspalvelut:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32);
- ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2341, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, ammatillisia lisäeläkkeitä tarjoavien laitosten toiminnasta ja valvonnasta (EUVL L 354, 23.12.2016, s. 37);
- iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87);
- iv) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 1);

▼B

- v) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338);

- vi) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349);

- vii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 909/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 1);

- viii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1286/2014, annettu 26 päivänä marraskuuta 2014, vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitus tuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista (EUVL L 352, 9.12.2014, s. 1);

- ix) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/2365, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 1);

- x) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/97, annettu 20 päivänä tammikuuta 2016, vakuutusten tarjoamisesta (EUVL L 26, 2.2.2016, s. 19);

- xi) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1129, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta (EUVL L 168, 30.6.2017, s. 12).

2. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäiseminen:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73);

- ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/847, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, varainsiirtojen mukana toimitettavista tiedoista ja asetuksen (EY) N:o 1781/2006 kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 1).

B. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan iv alakohta – Liikenneturvallisuus:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 376/2014, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, poikkeamien ilmoittamisesta, analysoinnista ja seurannasta siviili-ilmailun alalla, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 996/2010 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/42/EY, komission asetusten (EY) N:o 1321/2007 ja (EY) N:o 1330/2007 kumoamisesta (EUVL L 122, 24.4.2014, s. 18);

▼B

- ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/54/EU, annettu 20 päivänä marraskuuta 2013, merityötä koskevan vuoden 2006 yleissopimuksen noudattamiseen ja täytäntöönpanon valvontaan liittyvistä tietyistä lippuvaltion velvollisuuksista (EUVL L 329, 10.12.2013, s. 1);
- iii) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/16/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta (EUVL L 131, 28.5.2009, s. 57).

C. 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan v alakohta – Ympäristönsuojelu:

- i) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/30/EU, annettu 12 päivänä kesäkuuta 2013, merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunpöraustoiminnan turvallisuudesta ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta ETA:n kannalta merkityksellinen teksti (EUVL L 178, 28.6.2013, s. 66).